

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

к.е.н., доц. _____ Г.І. Грицаєнко

« ____ » _____ 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав.кафедри ПТБ

к.е.н., доц. _____ Л.О. Болтянська

« ____ » _____ 2019 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни

«Статистика»

(обов'язкова)

(найменування та статус компоненти: обов'язкова або за вибором студента)

для спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання

денна

(денна, заочна)

Кількість кредитів

5 кредитів

Курс

2-й

Семестр

1-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС

80 годин

Форма контролю

екзамен

(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин

150 годин

2019-2020 н.р.

«СТАТИСТИКА». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» - Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 8с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с. та Програми навчальної дисципліни «Статистика» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». – Мелітополь, 2019. – 9 с.

Розробник(и): Педченко Г.П., к.е.н., доцент

Рецензент: Легеза Д.Г., д.е.н., професор

Силабус затверджений на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2019 року

Завідувач кафедри ПТБ

к.е.н, доцент _____ Л.О. Болтянська

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2019 року

Голова, доц. _____ А.А. Костякова

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс включає вивчення принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунків показників статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів

Веб-сайт курсу <http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=941> (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)

2. Мета викладання дисципліни

Формування знань щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації про соціально-економічні явища і процеси.

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ✓ вивчення основних вимог до вихідної інформації, питання техніки зведення й групування даних способи зображення статистичних даних і можливості їхнього використання при первинній обробці інформації;
- ✓ вивчення методів збору й обробки статистичних даних, принципи й методи контролю їхньої вірогідності, а також методів статистичного моделювання та прогнозування
- ✓ вміння скласти план статистичного дослідження вихідних показників, організувати суцільне та несуцільне спостереження
- ✓ вміння провести цілеспрямований статистичний аналіз із застосуванням вивчених у курсі методів й інтерпретувати отримані похідні статистичні показники на базі своїх професійних уявлень і навичок, формулювати висновки, що впливають з проведеного аналізу;
- ✓ оволодіння навичками самостійного вибору й застосування статистичних методів для обробки наявної інформації.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)

Програмні результати та компетентності, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

знання	- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - знання теорій, методів і функцій бізнесу.
уміння	- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування підприємницьких рішень; - виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування підприємницьких рішень; - демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікацій у різних сферах діяльності організації; - демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; - виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
комунікація	донесення до фахівців і нефахівців інформації про місце, значення та використання аналітичної інформації у вирішенні проблем та прийнятті рішень
soft skills	- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях; - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність до проведення досліджень на відповідному рівні - здатність до адаптації та дії в новій ситуації; - навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують
вивченню даної дисципліни

Мікроекономіка
Вища математика
Комп'ютерні технології

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються
на вивчення даної дисципліни

Аналіз господарської діяльності
Економетрія
Обґрунтування господарських рішень та оцінювання
ризиків
Маркетинг

7. Інформація про викладача

Викладач (-і)

Педченко Ганна Павлівна, доц., к.е.н., доцент кафедри
підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;
<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/pedchenko-ganna-pavlivna/>

Е-mail викладача

hanna.pedchenko@tsatu.edu.ua

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб	сем. (пр.)	СРС	
Змістовий модуль 1. Описова статистика та характеристика рядів розподілу							
1	Лекція 1	Методологічні засади статистики. Статистичне спостереження	4	-	-	-	-
	Практична робота 1	Методологічні засади статистики. Статистичне спостереження	-	-	4	-	2,5
	Самостійна робота 1	Робота на НПП	-	-	-	6	2
2	Лекція 2	Подання статистичних даних: таблиці, графіки, карти	2	-	-	-	-
	Практична робота 2	Подання статистичних даних: таблиці, графіки, карти	-	-	4	-	2,5
	Самостійна робота 2	Робота на НПП	-	-	-	6	2
3	Лекція 3	Узагальнюючі статистичні показники	4				
	Практична робота 3	Абсолютні та відносні величини			2		2.5
	Самостійна робота 3	Робота на НПП				3	1

	Практична робота 4	Середні величини			2		2,5
	Самостійна робота 4	Робота на НПП				3	1
4	Лекція 4	Зведення і групування статистичних даних	2				
	Практична робота 5	Зведення і групування статистичних даних			4		2,5
	Самостійна робота 5	Робота на НПП				6	2
5	Лекція 5	Аналіз рядів розподілу	4				
	Практична робота 6	Аналіз рядів розподілу			4		2,5
	Самостійна робота 6	Робота на НПП				6	2
6-7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 1				10	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 76 год.			16	-	20	40	35
Змістовий модуль 2. Аналітична статистика							
8	Лекція 6	Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів.	2	-	-	-	-
	Практична робота 7	Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів.	-	-	4	-	2,5
	Самостійна робота 7	Оптимізація плану переходу до запроєктованої сівозмін.	-	-	-	6	2
9	Лекція 7	Вибірковий метод	4	-	-	-	-
	Практична робота 8	Вибірковий метод	-	-	4	-	2,5
	Самостійна робота 8	Робота на НПП	-	-	-	6	2
10	Лекція 8	Аналіз інтенсивності динаміки	2				
	Практична робота 9	Аналіз інтенсивності динаміки			4		2,5
	Самостійна робота 9	Робота на НПП				6	2
11	Лекція 9	Аналіз тенденцій розвитку та коливань	2				
	Практична робота 10	Аналіз тенденцій розвитку та коливань			2		2,5
	Самостійна робота 10	Робота на НПП				3	2
	Лекція 10	Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	2				

	Практична робота 11	Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків			2		2,5
	Самостійна робота 11	Робота на НПП				3	2
12	Лекція 11	Індексний метод	2				
	Практична робота 12	Індексний метод			4		2,5
	Самостійна робота 12	Робота на НПП				6	2
13-14	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 2				10	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 74 год.			14	-	20	40	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни - 150 год.							100

9. Методи та форми навчання

Форми навчання:

- ✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;
- ✓ за місцем проведення занять: аудиторне, позааудиторне

Методи навчання:

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції), наочні (презентації), практичні (виконання практичних завдань під час занять);
- за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція-бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, робота в малих групах);
- ✓ за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуаційне звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);
- ✓ за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, ПМК, іспит);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

10. Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до

обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

11. Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – підсумкові бали, у вигляді екзамену. Результати поточного, підсумково-модульного контролю та екзамену формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою:

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	3 (задовільно)
60-66	E	
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

Критерії оцінювання

Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НПП ТДАТУ (дві спроби – середній результат) Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів
Підсумково-модульний контроль (ПМК I, II)	Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: ✓ Повнота розкриття питання (вірні відповіді) ✓ Якість інформації ✓ Самостійність
Екзамен	Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться у вигляді комп'ютерного тестування та у письмовій формі. Максимальна кількість балів – 30. Структура білету включає теоретичну та практичну частину. Правильна відповідь на всі питання тесту - 20 балів, практична частина (розв'язання практичного завдання) – 10 балів.

12. Інформаційні ресурси та пакет дисципліни

Рекомендована література

1. Горькавий В.К. Статистика: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 1994. – 303 с.
2. Опря А.Т. Статистика. – К.: Урожай, 1996. – 448 с.
3. Педченко Г. П. Статистика: Навчальний посібник / Г. П. Педченко. — Мелітополь: Колор Принт, 2018. — 266 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/5764/1/%2B%220A4%203.pdf>
4. Статистика: теоретичні засади та прикладні аспекти. Навчальний посібник. Р.В.Фещур, А.Ф.Барвінський, В.П.Кічор та інші; За наук. ред. Р.В.Фещура – Львів: "Інтелект-Захід", 2003. – 576 с.

5. Теорія статистики: Навчальний посібник/ Вашків П.Г., Пастер П.І., Сторожук В.П., Ткач Є.І. – К.: Либідь, 2001. – 320 с.

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=941>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри ПТБ.
4. Сайт кафедри ПТБ <http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-business/>
5. Internet: <http://ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики